

R.D. Jacobi Marchantii Vitis Florigera

Marchantius, Jacobus

Coloniae Agrippinae, 1661

40. In eodem Festo, bipart. Quæ est ista quæ ascendit de deferto deliciis
affluens, innixa supre dilectum, Cautic. 8.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56381](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56381)

ad Mediatorem, in caelis possidemus. Dicam ergo cum mellifluis Bernardo: *Securum nunc habes o homo, accessum ad Deum, ubi Matrem habes ante Filium, accessum ad Patrem, Mater exhibet pro te Filio peccati & ubera, Filium Patri lacus & vulnera. An poterit esse repulsa, ubi tot sunt charitatis iudicia?* Dicam cum S. Anselmo Deiparae Virginis cultore pietissimum: *Exulta & latrare, o homo, quia quiescunt iudicabitur de te, pendet ex sententia Matris & Fratris sui.* Nec trepidus accedere ad MARIAM, quia tota pulchra, tota suavis est, nihil in ea reperies austertatis. Verè tota pulchra, cuius decorem Rex concupivit. Verè tota suavis, quae odore suo cum ab aeterni Patris sinu & accubitu attraxit. Hoc odore, hoc decore, è cœno in cœlum hodie nos omnes attrahere cupiens, clamare non cessat: *Transite ad me omnes, qui concupiscitis me, & generationibus meis adimplemini.* Et rursus: *Ego Mater pulchra dilectionis, & agnitionis, & sancta spes.* Monstrat esse Matrem, ad se nos materno affectu invitando, alliciendo attrahendo: monstrans nos esse filios, affectu filiali ad eam accedendo, sub ejus pennis nidulando, sub ejus protectione confidendo, in ejus devotione continue vivendo. Vereamur contemnere suavem vocem Matris blandientis in die misericordiae, ne in die ultionis & vindictae sustinere cogamur iratam vocem Filii intonantis, & maledictionem fulminantis. Quod à nobis avertat, qui est benedictus in saecula.

DE EODEM FESTO.

Lect. 29. bipartita.

Qua est ista, qua ascendit de deserto, deliciis affluens, inmixta super Dilectum?
Cant. 8.

PARS I. De differentia mortis Christi & M. F.

Multis Beatissima Virgo adornata fuit privilegiis ab initio vitae suae: ex tunc enim magna fecit ei qui potens est. An non prerogativa est singularis, quod sine peccato non solum nata est (ut d. Joanni & Hieremiae concessum etiam fuit) sed & sine ulla originali noxa concepta? Hoc ei speciale est post Filium. MARIÆ privilegium est, alteri non dabitur. Rursus, an non prerogativa admodum singularis, quod Filium Dei concepit sine corruptione, quodque cum peperit sine dolore, gaudia Matris habens cum Virginitatis honore? In hoc nec primam similem visa est, nec habere sequentem. MARIÆ ergo iterum hoc privilegium est, mirabiliter singulare, singulariter mirabile, quia & indidicibile. Portentum est saeculorum omnium, orbisque miraculum, ipsos etiam Angelos in stuporem adducens. Sed de his nunc nobis non est sermo: at de prerogativis MARIÆ in morte & post mortem, paucis differere institimus. Equidem mortua est MARIÆ ut Adæ veteris filia, sicut & ejus Filium mortem subire voluit, ut ejusdem Adæ Filius; sed mors ejus nobilitata est privilegio, quia Mater erat Dei.

Ut ergo paulo altius rem repetamus, juvat conferre mortem Matris cum morte Filii. In quibusdam differentiam repetite est, in nonnullis concordiam & convenientiam.

Primò quidem in eo differentia cernitur, quod i. Differentia Christi Domini referta fuit dolore, cruciatu, reventia, angustia; in morte autem Deiparae, non tam dolor Mortis Christi & cruciatus, quam somnus quidem suavis reperitur: quia languor & ardor charitatis ejus animam plena à corpore abstraxit, ut Filio suo indivulso fructio-nis glutino æternum sociaretur in gloria, cui quondam indivulsa sociata fuerat in pœna: Propterea igitur dicitur *ascendere de deserto, deliciis affluens, inmixta Dilecto.* Non erat æquum, ut secundò mortis dolores perferret, quæ illos juxta crucem pertulerat, dum illud Simæonis adimpletum fuit: *Tuam ipsius animam pervansurus gladius.* Filius autem ejus illos voluit perpeti, & illius immori, ut pro nobis Patri per illos satisfaceret, & redemptionis nostræ lyctum plenè persolveret. Fuit igitur in Virgine Deipara *fortis ut mors dilectio*, quæ animam potuit à corpore separare. Hic est languor ille, de quo potest illud intelligi: *Nunciante Dilecto, quia amore languo.* Hic amor & languor vulberat felicissimo vulnere, animamque separat optatissima morte. Quapropter Guericus Abbas de hac re sic loquentem introducit Beatissimam MARIAM, sermone 2. de Assumptione: *Ut mirum miremini languorem meum, amore languo: languo plus impatiencia amoris, quam passione doloris: plus vulnerata charitate, quam gravata infirmitate.* Nunciante Angelis Dilecto, quia amore languo: ipse novit, quomodo mori medendum languori. Itaque MARIÆ in nidulo suo moriturus Phoenix, divini amoris igne consumpta, & mox ex suo cinere nova reviviscit in æternum victura.

Nec mireris, quod sine dolore dicamus eam obiisse, quia sicut dicit S. Damascenus Orat. 2. de dormit. Virg. *Quemadmodum antiquam, nullo partus dolore afficeretur, peperit; ita etiam ejus è vita discensus doloribus carnis.* Non sensit dolorem præ amoris magnitudine, sicut Moyses in monte non sensit famem præ mentis elevatione, inquit Albertus Magnus, super Misul. Certè & Moyses & Aaron non videntur in morte dolorem perferuisse. Nam de Aaron dicitur: *Ascendit Aaron sacerdos in montem Hor, jubente Domino, & ibi mortuus est.* De eodem mandatum acceperat Moyses: *Tolle Aaron, & filium ejus cum eo, & duces eos in montem Hor. Cumque nudaveris patrem veste sua, indues ea Eleazarum filium ejus Aaron colligetur, & morietur ibi.* Ex quo colligimus, mortuum esse sine vulnere, & sine morbo aut tædio vitæ, quandoquidem sanus montem ascendit, sicque quasi dormiens hac de vita assumptus est, postquam vidit ex speciali privilegio filium suum sibi succedentem, & pontificalibus vestibus indutum ac consecratum. Nam tunc in oculis spiritus sui Moyses & filii sui Eleazari cum quiete exspiravit, & illi oculos ei clausurunt. Similiter de Moysse

Luc. 2.

Cant. 8.

Cant. 8.

Num. 33.

Num. 20.

revertit

Deus 32. referretur. Locutus est enim Dominus ad Moysen, dicens: *Ascende in montem Nebo, & morere in monte sicut mortuus est Aaron frater tuus in monte Hor.*

Num. 24. *Et appositus populus suis.* Additur autem: *Mortuus est tibi Moyses servus Domini, jubente Domino.* Ubi alia lectio habet: *Mortuus est in osculo Domini, sive in osculo Jehova, quasi puer in osculo amantissimi Patris, & in ejus amplexu.* Sic ergo non tam mori vitus est, quam obdormire in sinu Domini, sese ejus consignans voluntati. Quapropter & de illo, sicut & de fratre Aaron, verum est illud: *Beati mortui, qui in Domino moriuntur.* Ubi adverte, generaliter omnes Sanctos mori in Domino, hoc est in gratia Dei, & in ejus amore habituali. Aliqui vero specialius moriuntur in Domino, hoc est in actu & exercitio amoris divini. Alii denique moriuntur in Domino per vim & impetum ipsius amoris. Tales sunt, qui cum Sponsa dicere possunt: *Charitate vulnerata ego sum.* Sic & Teresa revelasse post mortem dicitur, impetum amoris sibi mortem attulisse. Sic & nonnulli antiqui Patres docuerunt (de quibus Sixtus Senensis lib. 3. Bibliothecæ Matrem Machabæorum, post filii postremi necem tanta gaudii & amoris divini exultatione fuisse perfusam, ut vix se capere potens, in hac consideratione animam reddidit. Textus sacer non aliud dicit: *Novissime & mater consumpta est;* non explicat, qua ratione. Victorinus Afer dictam sententiam securus, sic cecinit:

Dum puer ista geris, solvuntur gaudia Matrem: Sustinens, interq. manus collapsa suorum, Concidi exanimis, resolutaque membra quierunt.

Certe de S. Calliopii Martyris Matre legimus, quod ubi is spiritum reddidit in cruce, voce de celo resonante: *Veni viri Christi, coheres Angelorum, ipsa beatissimi Filii corpus complexa, & Christum laudans, in ejus complexu simul spiritum reddidit:* sicque cum eo in holocaustum amoris obtulit. Apud Surium 7. Aprilis.

E. M. V. amore divino consumpta.

Quicquid sit de his, de MARIA communis habet opinio, quod amore divino sic consumpta & consummata; quodque impetus amoris ejus animam velut sagittam ad Jesum, velut ad scopum in celos tranfmiserit. Atque hic MARIA instar Cygni in morte canentis se se gessit, sciens suum adventum tempus; funestum quidem, si mors spectetur, jucundum tamen, quia ex illi clausula, laborum finis, initium æternitatis. De ea dic, quod de Cygno:

Tempora fatalis quando sic limitis tuis: Tristia concentu funera solus Oler.

O suavis preciosaque mors MARIA in conspectu Domini o quam deliciis affluens, jam consummata opere, quod ei Filius dederat, postquam scilicet jam diu Ecclesiam novellam sua præsentia confirmasset, suo instruxisset magisterio, sua imbuisset prætionis dicebat Christus de se: *Veni hora, ut clarificetur Filius hominis. Pater clarifica Filium tuum.*

Sic & nos possumus dicere: *Veni hora, ut clarificetur Mater Dei. Filii clarifica Matrem tuam.* Tempus est, ut revertatur ad te, & ascendat de deserto afflictionis, innoxia super te.

Secundo, differentia cernitur in morte Virginis, si comparemus eam cum morte aliorum hominum, in qua etiam cum morte Christi Domini. Quia in morte hominum non desunt tentationes, vel etiam visiones demonum insidiantium calcaneo, si ve extremæ parti vitæ hominis. Immo in morte Christi admissæ Satanam, ut tentaret, existimata cum nonnullis Venerab. Beda. Fuit enim quasi infidens brachio sinistro crucis, & ibidem insidians & expectans, si quippiam forte sui juris reperiret in exitu animæ. Sed confusus abscessit, dum infernum vi animæ illius spoliatur se habere de Palma quam S. Joannes Apollolus deferrebat præcedo in exitu Deiparæ Virginis.

Quia postò Virgo triumphans contra Satanam in morte erexit, etiam specialiter promeruit omnibus in morte nomen suum invocantibus auxilium speciale. Hinc illa Ecclesiæ oratio: *Ora pro nobis peccatoribus nunc & in hora mortis nostræ.* Ipsa est in illa vitæ extrema hora Refugium peccatorum, Consolatrix assidue, Auxilium Christianorum, dans eis vires ad pugnandum, eosque secum assumens ad æternitatis bravium. Quod quidem licet omni præter die, id tamen auxilii specialissimè habent, qui in die Assumptionis ejus è vita hac excedunt.

Vix exempla?

Audi de S. Arnulpho Suevionensi Episcopo. Cum è vivis migraret, cella contremuit tertio. Cum specialiter die phus: *Ne parveas, dilecte frater, hac enim sumus divina Assumptio. Majestatis signa.* Explicans autem quid illud foret, ejus modum dixit: *Sub prima concussione venit B. Petrus Apostolus ad me, significans mihi remissa peccata mea, patereque januam vitæ. Adfuit & frequens Beatorum cæterus, laudes concinens divinas. Sub secunda concussione cum multis Angelis S. Michael me inivit, pollicens se Duce me ingressurum ad beatam vitam. Tertia concussione adfuit Dominatiostra, misericordia Mater, agminibus stipata Virginum, benigna voce me certiorum faciens de anima mea inter Assumptionis ejus gaudia in caelos transirenda. Sic in festo Assumptionis expirans, ab ea assumptus est.*

Audi

Audi & de S. Stephano Hungariae Rege. Hic Vir-
ginis obsequio addictissimus regnum suum Fami-
liam S. Mariae nominari voluit, sepeperumque spe-
ciali voto illi consecravit, ejus festa jejuniis praevis
& singulari solemnitate celebrari mandans. Morti
vicinis, convocatis Episcopis & Primoribus regni,
monuit eos zelo magno, ut novellae plantationi
Christianissimi sollicitudinem omnem adhiberent.
Postmodum manus & oculos in caelum dirigens,
dicebat: O Regina caelorum, tuo patrocinio novellam
hanc Ecclesiam cum Episcopis & Clero, regnumque
cum Primatibus & populo ex integro committo, &
his ultimam valedicens, animam meam manibus tuis
depono. Instabat tunc gloriosa solemnitas Assum-
ptionis; unde & cum lacrymis rogabat, ut eo die
corporis sui dissolutione fieret, sperans cumulationis
misericordiae se spem habiturum. Cum ergo dies il-
le advenisset, Rex in medio Episcoporum & Prin-
cipum sacram percipit unctionem, sanctamque ani-
mam viatico corporis & sanguinis Christi recrea-
tam, in manus Beatissimae Virginis tradidit aeternae
quieti inferendam.

Audi & de S. Hyacintho Ord. S. Dominici. Scita-
tus exemplum Patris sui Dominici Virginis serviti-
um miro zelo se devovit. Unde cum ipse quadam
Vigilia Assumptionis MARIAM coram Altari con-
templaretur quanta cum gloria ipsa in caelum rece-
pta fuisset à caeli civibus, globus igneus & lumi-
nosus circa altare visus est, in quo Despara Angelis
cinctis eum amore est allocuta: *Latare Hyacin-
tho, quis precis tuae filio meo mihi sunt gratissimae;
securusq; esto te ab eo imperaturum quicquid per in-
tercessionem meam petieris.* Illico discedente Virgine,
concentus caelestis tantae harmoniae auditus
fuit, ut hominum eloquio non possit ullatenus ex-
primi. Tanta autem consolatione & fiducia reple-
tus fuit Hyacinthus, ut non dubitavit se obtentu-
rum quicquid petiturus foret per merita MARIAM.
Sensitque illius protectionem exinde speciale in-
omnibus quae ad Dei gloriam vel salutem anima-
rum aggrediebatur. Postmodum consummatis pro
Deo laboribus, in die Assumptionis, percipit divi-
nis Sacramentis, vocatus fuit ad aeternam coronam,
& reddidit animam in manus Christi Domini &
Mariae Matris, postquam oculis in caelum subla-
tis Psalmum trigésimum decantasset, & percussisset
ad versiculum illum: *In manus tuas Domine com-
mendo spiritum meum.* Id factum est 15. Augusti
ann. 1217. Tantis vero in vita sua effudit miracu-
lis, ut mille praecipua in ejus canonizatione fuerint
exhibita; ejusque virtus mitè patuit etiam in sanan-
dis agris pestilentia infectis. Fit autem ejus festivi-
tas in die subsequente Assumptionem, in quo est
etiam S. Rochi veneratio. O quam felices, qui in
obsequio Mariae perseverantes, in die Assumptionis
ejus inter ipsius manus cum his Sanctis animam
reddunt!

sunt, quasi in die caliginis & tempestatis exstran-
tes: *Percutiam Pastorem, & dispergentur oves gregis.*
At in morte Mariae, tanquam in die luminis, divina
providentia congregati sunt, eosque nube addu-
ctos existimat S. Damascenus Quapropter aptè illis
tunc conveniebat illud: *Qui sunt isti qui ut nubes morte con-
volant, & quasi columbae ad fenestras suas.* Nempe
quasi Columbae in nubibus volasse censendi sunt, &
ad fenestram Aerae myticae revolasse cum ramo oli-
vae, significantes se pacem & misericordiam mun-
do annuississe, & nunc ad pacis ac misericordiae
Matrem advolare, antequam ex mundo discedat.
Ut ergo postremum ei valedicant (& culpam ex-
pient in morte Matris, quam erroneo gressu & in-
fida dispersione contraxerant in morte filii) simul ad-
fuisse & lectulum morituræ cinxisse, antiqua ha-
bet traditio, verbis S. Dionysii firmata. Ubi corpus
erat, illuc etiam advolarunt sublimes illae Aquilae, in-
quit S. Damascenus Orat. 1. Et Juvenalis Archiep.
Hierosolymitanus sic alloquitur Martianum Impera-
torem, apud Nicephorum lib. 1. c. 14. *Antiquissi-
ma & verissima omnino traditio receptum est, in-
stante Virginis obitu Apostolos ex ipsis terrarum fini-
bus, ubi erant dispersi, sublimes in aere Ierosolymam
venisse. Quod si Aarone jucundum omnino fuit, &
instar privilegii concessum, ut inter manus Moysis
fratris sui & Eleazar filii sui spiritum redderet, illi-
que oculos clauderent: magno etiam solatio fuit
Virgini, Apostolorum Matri, inter manus filiorum
primogenitorum animam reddere, oculosque clau-
dere post sanctissima monita eius data.*

Atque etiam hi cum hymnis funus extulerent, con-
tinentibus Angelis, miraculisque circa feretrum
rutilantibus. Quod si gloriosum sibi existimantur
Reges & Principes Sanctorum corpora propriis ad-
rumulum vectare humeris (sic Henricus Imp. Ro-
mualdi corpus delevit, Theodoricus Rex filius
Clodovei corpus S. Theodoricus Abbatis, Ladislaus
Rex Hungariae corpus S. Gerardi Martyris) quanto
magis gloriae sibi duxerunt Apostoli, Principes Ec-
clesiae corpus illud deferre, quod ineffabiliter Deum
in se susceperat. & mundo protulerat incarnatum
Miracula autem in hac delatione contulisse testis
est Damascenus, Nicephorus, Metaphrastes. Ju-
venalis Archiepiscopus, & alii. *Hic surdis auditus,
claudis gressus, caeco visus instaurabatur, peccatoribus
cum fide accedentibus syngrapha lacerabatur, ait
Damasc. Orat. 2.*

Addit Nicephorus: *Non est silentio praeterendum,
quod in hac latetia accidit. Cum enim in Gethsemani
portaretur Dei Genitrix, Iudaei invidiae tabescens,
livorem suum occultare non poterunt. Inter quo-
quidam ex ordine Sacerdotum furibundus, impetu in
feretrum viens, humi praeterverere sacram illam arcam
& pessumdare conatus est. Sed vindicta nequaquam
moratur. Namque ab ulnis, manus ejus recisa ex fere-
tro dependit. At illa quae natiuitate sua orbem la-
tificarat, ne in obitu quidem alicuius futura erat
alicujus arma. Penitentia ergo remedium arripuit
miser,*

1. Diff-
renia.

Tertio Differentia cernitur in morte Christi &
Mariae. Quia in morte Christi discipuli dissipati
visu florigera.

bb

miser,

misit, & quia manu preterendere non poterat, lachrymas protulit. Sic mox feretrum constitit, & manus ad resurrectionem unde deciderant accommodata. (Petri id iussu factum) confestim, pristinum statum recuperant. Hæc ex Nicephoro l. 2. c. 12.

PARS II. De corruptio-
nientia
mortis
Christi &
B. M. V.
Psalm. 15.
1. Utriusque
corpus in-
corruptum
conserua-
tum.

Intet Christum Dominum & sanctissimam eius Matrem in hoc convenientia est; Primo, quod dicitur utriusque corpus mors attigerit, corruptio tamen neutrum violarit. Sicut de Christi corpore scriptum erat: Non dabitur sapientium videre corruptionem; sic idipsum est verum de Virginis carne. Potuit eam a putredine & pulvere alienam facere, qui ex ea nascens potuit Virginem incorruptam relinquere. Putredo & vermis humanæ opprobrium est conditionis: ad benignitatem Domini pertinebat Matris ea in re servare honorem, ut corpus quod sanctificarat in ea habitando novem mensium spatio, à vermibus & à putredinis immune foret fordidibus. Pulvis ergo es, ô MARIAM, nec tamen in pulverem revertaris, quia expertus es peccati omnis, & contagionis, ac corruptionis. Ille qui tuum sanctificavit uterum, ut pareret sine corruptione, sanctificabit & sepulchrum, ut non admittat corruptionem & interitum; sed quasi novus uterus te pariet, & vivam cælis animo corporeque reddet. Sic poteris dicere: Resoruit caro mea, & ex voluntate mea consistebat. Resoruit caro tuam rediviva de sepulchro germinavit, & in floribus modum cunctis hominibus immortalitatis afflavit odorem. Exurgens quasi arca sanctificationis, in requiem gloriosam cum corpore tuo glorificata, quod non videbit corruptionem, nec diu manebit in sepulchro. Quid enim tibi cum sepulchro, ô Mater Dei vivi? Quid tibi cum mortuis, ô Genitrix vitæ? Quid tibi cum tumulo & monumento, quæ jam pridem effecta es cælum vivum, cæli habitatorem in te condens? Quid tibi cum fœtore, ô Paradisi amœnus odor? Quid Atreæ ex imputribilibus lignis fabricatæ cum incineratione?

Psalm. 27.

2. Utriusque
resurrectio
tertia die.

Secundo, Christi & Matris ejus agnoscitur convenientia, in eo quod tertiâ die à morte utriusque fuerit resurrectio admiranda. Sic resurrectio Christi causa fuit & exemplar resurrectionis MARIAM, & quemadmodum MARIAM Christum in vita est imitata, ita & in resurrectione ad vitam, dum ad eam, sicut ipse, redit MARIAM tertiâ die. Sic docet Juvenalis Archiepiscopus Hierosolymitanus apud Nicephorum l. 15. c. 14. & S. Joan. Damascen. orat. 2. ejus verba ita in Romano referuntur Breviario: Corpus quod ineffabiliratione Deum suscepit, in Gethsemani fuit depositum, quo in loco Angelorum cantus mansit tres dies continuus. Post tres dies Angelico cantu cessante, qui aderant, Apostoli (eum unus Thomas, qui absuerat, post tertium diem venisset, & quod Deum susceperat, corpus adorare voluisset) tumulum aperuerunt; sed omni ex parte sacrum ejus corpus nequaquam invenire potuerunt. Cum ea autem sanctorum invenissent in quibus fuerat compositum, & ineffabili

Mox itaque MARIAM sic deglutiit sicut cetus Jonam, non tamen devoravit, aut violavit, sed tertio die evomuit. Et sicut Daniele in lacu Leonis non atigerunt: sic nec MARIAM in tumulo vermes. Sicut etiam tres pueros Deus in medio ignis inter flammam sine læsione servavit; sic & Matrem illam servare voluit in mortis regione, & tertiâ secum die resuscitare. Sic honorabitur, quem Rex æternus voluerit honorare. Exurge Domine in requiem tuam, tertiâ die à morte, sed non solum Tu, verum etiam Arca sanctificationis tua, ut tibi sit conformis in gloria, & quæ complantata est similitudini mortis tue, simul sit & resurrectionis.

Psalm. 131.

Porro Virginis sepulchrum post tres dies vacuum, quasi animatum sic discretè alloquitur S. Joan. Damascenus: Tu verò, ô sacrorum sepulchrorum sacratissimum, post Domini quidem sepulchrum, quod vis dedit principium, quod fuit fons resurrectionis: ubi nam est aurum illud purum quod in te manus Apostolorum condidit? Ubi pretiosus ille thesaurus qui vitam suscepit? Ubi novum volumen in quo ineffabiliter Deus Verbum sine manu inscriptum fuit? Ubi abyssus gratiæ pelagus curationum? Ubi desiderabilissimâ Desparata corpus? Post modum introducit S. Damascenus sepulchrum istud hunc in modum respondens: Quid queritis in sepulchro eam quæ ad cælestia est translata tabernacula? Cur à me custodia rationem exposcitis? Non possum divinitus resistere iussu. Sacrosanctum corpus quod mihi sanctitatem imperavit, & pretiosissimi unguenti fragrantia replevit, templumque divinum effecit, reliquie sardonibus abijt rapturn in sublime, comitantibus Angelis, Archangelis, & omnibus cælestibus potentibus. Nunc me circumdant Angeli, nunc divina in me habitat gratia. Ego evas officina medicina agrotantibus: ego fons perennis curationum; ego remedium adversus Demones; ego civitas refugium omnibus ad me confugientibus, hæc dicit S. Damascenus.

Quod si queras, ubi fuerit anima Virginis in illo triduo mortis suæ? Forsitan non malè quis dixerit, quod sicut anima Christi in triduo suæ mortis fuit in limbo Patrum, illos consolans & illuminans, se fuerit. cum postmodum educitur; sic quoque Desparata anima fuerit in purgatorio, ibidem animabus solatium & lumen proferens, secum etiam vel omnes vel aliquas eductura. Ob honorem enim coronationis novæ Reginæ misericorditæ, & pergant igne multas creptas animas probabiliter docet Cancellarius Gerlon tract. 4. super Cantico Virginis, & nonnulli alii. Imò pie credimus adhuc quæ tantis recurrente Virginis assumptæ festivitatis aliquas e purgatoriiis flammis animas liberari, in gratiam clementissimæ Reginæ. Nam si S. Francisko concessum

Ubi triduo
mortis
an
ma M. V.
fuerit.

cessum legimus. in ejus Chronicis. ut in die suo fe-
stivo condonentur singulis annis alicui ei animæ e
purgatorio. quanto potiori ratione dicemus id Ma-
tri Dei concedendum.

3. Ascensio
Christi, &
Assumptio
B. M. V. fa-
cta cum
magno
triumpho.
3 Reg. 8.

Tertio, in hoc cœniture convenientia in recessu
Matris & Filii, quod sicut Ascensio Christi magno
fuit cum triumpho, sic & Virginis Assumptio. Ce-
lebris plane triumphus solemnissimaque fuit pro-
cessio illa, quando Salomon Arcam in locum suum,
hoc est, in Sancta Sanctorum, sub alas Cheru-
bim, per Sacerdotes in vexit. Ibi erat cœnere Regem
gradientem in decore suo. Ibi Sacerdotes Arcam
erant suis recedentes humeris. Ibi Levitæ vasa San-
ctuarii deferentes. Ibi varii cantores veluti bysinnis,
cymbalis, psalteriis, & cytharis concerpabant. Ibi
centum & viginti Sacerdotes canentes tubis. Ibi
cunctis pariter, & tubis, & voce, & cymbalis, & orga-
nis, & diversis generis musicorum consonantibus, & vo-
cem in sublime tollentibus, longe sonitus audiebatur.
Et cum Dominum laudare cœperent, & dicere: Con-
fitemini Domino, quoniam in æternum misericordia
ejus, implebatur domus Dei nube, complebat gloria
Domini domum Domini. Ibi denique omnes majores
natu, & Principes tribuum, absque estimatione
& numero boves & oves immolabant. Solemni-
or certe processio, dum æterni Dei arca in templum
æternum hodie introducit, & non sub alas Cheru-
bim sed super Cherubim & Seraphim elevatur. Ibi
Rex pacificus JESUS CHRISTUS ante arcam in decore
graditur. Ibi non Sacerdotes Aaronis, sed ipsi Che-
rubini arcam deferunt. Non quod eorum egeat ad-
jutorio, quæ dono eximio agilitatis exornata ascen-
dere poterat, nullo fulta subsidio; sed quia honor ei
ab ipsis circumstantibus exhibebatur. Ibi Ange-
lici spiritus Virginis insignia tanquam Sanctuarii
vasa præferbant. Ibi Principatus, Potestates, Domi-
nationes, Throni comitantes, & immolantes
hostias laudis, Ibi concentus indicibilis totius curi-
æ cœlestis. Celeberrimus utique triumphus qua-
quæ spectes.

2. Paral. 5.

Quapropter dixit S. Bernardus: *Quis cogitare suf-
ficiat quam gloriosè mundi Regina processerit, quanto
devotionis affectu tota in ejus occursum cœlestium lo-
gionum processerit multitudo. quibus ad thronum glo-
rie æternæ sic deducta, quam serena facie, quam divi-
na amplexibus suscepta à filio, & super omnem creatu-
ram exaltata.*

Addit B. P. Damiani serm. de Assumpt. hic quip-
piam gloriosius reperiti quam in ascensione Chri-
sti. sic enim loquitur: *Attolle oculos, & salva filii ma-
jestate invenies occursum hujus pompa non mediocri-
ter dignorem. Soli quippe Angeli Redemptori occur-
tere poterunt: Matri vero filium ipse cum tota curia,
tam Angelorum, quam iustorum, solemniter occur-
rent, & vixit ad beatæ consistorium sessionis.*

4. Propor-
tionata
utriusq;
gloria in
cælis.

Postremo, dicamus Matris & filii proportionatam
esse gloriam in cælis, & in hoc reperiti convenien-
tiam, quia sicut filius suam humanitatem exivit
gloriosè super omnes choros Angelorum, ita eve-

xit & Matrem, quam sibi proximè voluit adscire.
Altit enim hæc Regina à dextris filii, proxima il-
li in loco summi honoris infra regalem thronum.
Nempe supra novem choros Angelorum Virginis
collocatus est thronus. Propterea dicit S. Bernar-
dus: *Nec in terris locus dignior usuri Virginali tem-
plo, nec in cælis Regali solo in quo MARIAM filium
sublimavit.* In hujus rei figuram olim positus est
thronus matri Salomonis juxta Regem, sed ita quæ
dextris, & ei dictum est à filio: *Pete Mater mea, non
enim decet me confundam faciem tuam.* Sic & factum
Matri Christi à filio in cælis.

3. Reg. 2.

Itaque omnium SS. Patrum, & totius Ecclesiæ, De gloriæ
doctrina est, Virginem Deiparam omnes choros M. Virg.
Angelorum transcendere. Passim autem Theolo-
gi docent, homines ad instaurandas ruinas Ange-
lorum evehi, & alicui choro adscribi. Sed quærent
an B. Virgo particularem constituat chorum? Non
nulli respondent eundem chorum eam constituere
cum humanitate filii, quam ut Matrem, ut Spon-
sam, ut Cœli Reginam ipse Rex gloriæ sibi vo-
luit sociare. Alii cum Cancellario Gerson specia-
lem ei chorum post filii humanitatem consti-
tuunt. De qua re sic loquitur ipse tract. 4. super Can-
tico Virginis: *Virgo sola constituit hierarchiam se-
cundam sub Doctrino & uno, hierarcha primo & sum-
mo: apud quam hierarchiam humanitas filii sui sola
sublimata sedet à dextris virtutis Dei per unitatem
suppositi. hæc ille.*

De gloria
M. Virg.
in cælis.

TU, ô Virgo beatissima, adhuc gloriæ apicem
es evecta, non solum tibi, sed & nobis filiis
Adam & Evæ, quia os & caro nostra es. Respice ergo,
ô Mater misericordiæ, Regina clementiæ, pia
vota nostra. Ad te clamamus exules filii Evæ, ad te
suspiramus gementes & flentes in hac lachryma-
rum valle, in hoc afflictissimo tempore. *Idecirca ad
Regnum venisti ut in tali tempore paraveris, sicut dice-
bat Regina Esther mortuus Mardocheus.* Illos
ergo misericordes oculos, ejaculantes clementiæ
radios serenissimos, ad nos converte, maxime in
die isto tuo; die Assumptionis & coronationis tuæ,
in quo tuus favor omnibus patet, Te piè invocan-
tibus. Ne despice afflictiones populi tui in tene-
bris & umbra mortis jacentis, ob labem tabidam &
cruentam ubique serpentem & discerpentem regio-
nem nostram; ob concussiones quoque pressuras-
que impiorum militum lugentis amarissimè, sed
lucem impetra, solatium & levamen. Tandemque
JESUM benedictum fructum ventris tui nobis
post hoc exilium ostende, felici nobis im-
petratâ morte, per quam pertinga-
mus ad tuæ confortium
gloriæ.

Ct clesio.

Esber. 4.

